

درگذشتگان

ناصرالدین انصاری

شهید سید محمدحسین بحر العلوم و شهید سید محمد رضا بحر العلوم (هر چهار نفر فرزندان آیت الله سید موسی بحر العلوم) و علامه بزرگ سید محمد صادق بحر العلوم (۱۳۱۳ - ۱۳۹۵) و آیت الله العظمی سید محمد بحر العلوم (۱۲۶۱ - ۱۳۲۶) صاحب «بلغة الفقیه» و آیت الله العظمی سید علی بحر العلوم (م ۱۲۹۸) صاحب «البرهان القاطع» همه از طلابیه داران مجد و نبالت و شرافت و فضیلت و فقاہت حوزه نجف بودند که نام نیکشان همواره در حوزه علمیه نجف طنین افکن خواهد بود.

فقید سعید پس از نوجوانی، در کلیه الفقه به دروس سطوح حضرات آیات: شیخ محمد رضا مظفر، شیخ محمد تقی ایروانی، سید محمد تقی حکیم، شیخ محمد امین زین الدین و درس فلسفه (شرح منظومه) علامه شیخ محمد تقی آل صادق حاضر شد و پس از آن در دروس خارج آیات عظام: آقای حکیم، آقای خوبی، آقای شیخ حسین حلی و سید محمد تقی بحر العلوم حاضر شد و مبانی علمی اش را استوار ساخت. او در سال ۱۳۸۵ ق از «معهد الدراسات الاسلامیة» فارغ التحصیل شد و با نوشتن رساله: «الاجتهاد: اصوله و احکامه» به دریافت لیسانس نایل آمد و سپس به تهران آمد و از دانشگاه تهران فوق لیسانس دریافت کرد و به قاهره سفر کرد و به دریافت درجه دکترا از دانشگاه قاهره با نوشتن رساله: «عیوب الإرادة» موفق شد. او همزمان با تحصیل در حوزه نجف، به تألیف و تحقیق و سرودن شعر پرداخت و آثار بسیار پدید آورد و در راه مبارزه با طاغوت عراق و رژیم ننگین بعث سختی های بسیار به جان خرید و در سال ۱۳۸۷ ق عراق را به مقصد کویت ترک کرد و پس از شش سال اقامت و تدریس و تألیف و قضاوت شرعی جعفری، به کشورهای دیگر مهاجرت کرد تا

سید عباد بن سید ابی المکارم بن سید عباد بن سید ابوالمجد احمد بن سید عباد بن سید علی بن سید ابی علی حمزه بن سید شهاب الدین طاهر بن سید ابوالحسن بن سید ابوالحسن محمد الشاعر بن سید ابی عبدالله احمد بن ابی جعفر الاصغر محمد بن سید احمد رئیس بن سید اسماعیل دیباج بن ابراهیم الغمر بن حسن مثنی بن الامام المجتبی الحسن الرزکی بن الامام امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام، و مادرش دختر علامه سید محمد باقر طباطبایی (آل صاحب الریاض) بوده است. محمد بن عبدالکریم، استاد (و پدرزن) و حیدر بهبهانی و مادرش دختر علامه کبیر ملا صالح مازندرانی و جدده اش عالمه فاضله، آمنه بیگم دختر ملامحمد تقی مجلسی و خواهر علامه ملامحمد باقر مجلسی و مادر سید مرتضی نیز دختر علامه امیر ابوطالب فرزند علامه ابوالعالی کبیر و مادر امیر ابوطالب دختر ملا صالح مازندرانی بوده است. این خاندان بزرگ با دودمان علامه مجلسی، و حیدر بهبهانی و صاحب ریاض پیوند استوار داشته و در این عمود نسب از شاه مراد به صدر نسب آیات عظام: بروجردی، حکیم، سید محمد کاظم یزدی (و از سید عمادالدین علی) حاج آقا حسین قمی شریک هستند.

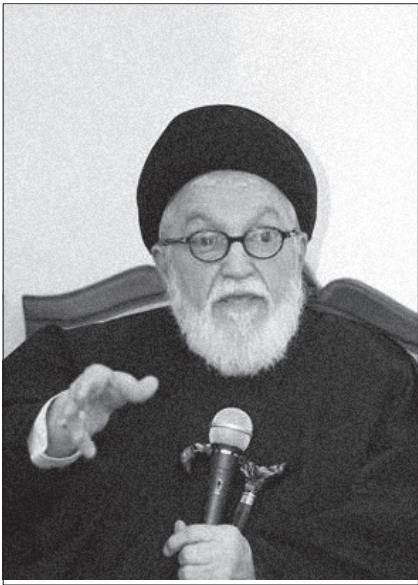
نسب کانّ علیه من شمس الضحی
نوراً، و من فجر الصباح عموداً

آن مرحوم با پدرش و برادرانش: آیت الله شهید سید عزالدین بحر العلوم (۱۳۵۱ - ۱۴۱۱) صاحب «بحوث فقهیه» و آیت الله شهید سید علاء الدین بحر العلوم (۱۴۱۱ ق) صاحب «مصایح الاصول» و عموزادگانش: آیت الله شهید سید جعفر بحر العلوم (۱۳۵۳ - ۱۴۱۱) و آیت الله شهید سید حسن بحر العلوم (۱۳۶۱ - ۱۴۱۱ ق) و

آیت الله بحر العلوم

حضرت آیت الله آقای حاج سید محمد بحر العلوم، یکی از مشاهیر حوزه علمیه نجف اشرف و از مبارزین راه آزادی و استقلال ملت عراق و نماد مجاهدت علمای شیعه علیه طواغیت و ستمگران زمان بود که در این راه متحمل شدائد و صدمات و سختی های فراوان گردید.

فقید سعید در سال ۱۳۴۷ ق (۱۳۰۷ ش)، در نجف اشرف، در بیت علم و فقاہت زاده شد. پدر بزرگوارش آیت الله سید علی بحر العلوم (م ۱۳۸۰ ق) از شاگردان آیات عظام: سید ابوالحسن اصفهانی و میرزای نائینی و زعیم اجتماعی نجف بود که در بیت او بسیاری از مشکلات عشایر و حوزه نجف حل و فصل می شد، فرزند آیت الله سید هادی بحر العلوم (م ۱۳۲۲ ق)، فرزند آیت الله سید علی نقی بحر العلوم (شهادت: ۱۲۹۴ در کربلا) که مادرش صبیبه صاحب ریاض بود، فرزند آیت الله سید محمد تقی بحر العلوم (م ۱۲۸۹ ق) صاحب قواعد الاصول، فرزند علامه بزرگ آیت الله سید رضا بحر العلوم (م ۱۲۵۳) صاحب «کشف القناع فی اصحاب الاجماع»، فرزند آیت الله العظمی سید محمد مهدی طباطبایی بحر العلوم (م ۱۲۵۵ ق) صاحب «مصایح الاحکام» و «مصایح الاصول» و «الفوائد الرجالیة»، فرزند آیت الله سید مرتضی طباطبایی (م ۱۲۰۴ ق) صاحب «شرح کفایة الاحکام»، بن محمد بن عبدالکریم بن شاه مراد بن شاه اسدالله بن سید جلال الدین بن سید حسن بن سید مجدالدین علی بن سید قوام الدین محمد بن سید اسماعیل بن

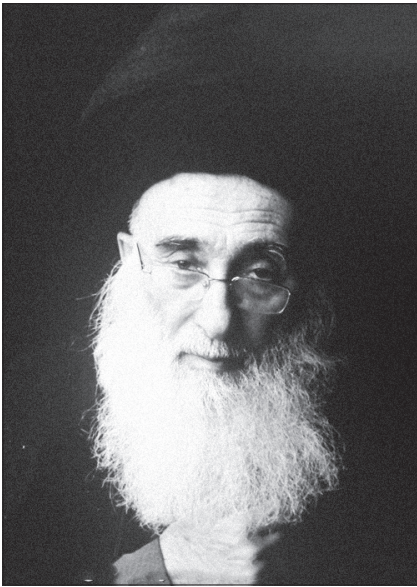
۲. تحقیق شذور العقود فی ذکر النقود (احمد بن علی مقریزی)
 ۳. تحقیق دیوان صاحب بن عباد (چاپ نشده)
 ۴. تحقیق عقلاء المجانین (حسن بن محمد بن حبیب نیشابوری)
 ۵. تحقیق الجوهر الثمین فی تفسیر القرآن المبین (۶ ج، نوشته: علامه سید عبدالله شبر)
 ۶. تحقیق النزاع و التخاصم بین امیة و هاشم (تقی الدین مقریزی)

سرانجام روح پاک آن مرحوم در ۸۶ سالگی، در روز سه شنبه ۱۸ فروردین ۱۳۹۴ ش (۱۷ جمادی الثانی ۱۴۳۶ ق) به موالیان طاهرینش پیوست و پیکر پاکش پس از تشییع عظیم و به یاد ماندنی و نماز آیت الله العظمی سیدسعید حکیم در معهد العَلَمین - که خود بنیان نهاده بود - به خاک سپرده شد و مراسم تجلیل از شخصیت علمی و سیاسی او و بزرگداشت عمری مجاهدتش در راه خدا تا مدت ها در کشورهای مختلف جهان ادامه یافت و در مراسم تجلیل از شخصیت وی در نجف اشرف تمام رجال دینی و سیاسی عراق از مراجع تقلید و علماء و رئیس جمهور و نخست وزیر و هیأت وزیران و نمایندگان پارلمان و سران عشایر و قبایل مختلف شیعه و سنی، عرب و کرد و ترکمان، مسلمان و مسیحی و ایزدی شرکت کردند و مراجع تقلید قم و نجف در پیام های تسلیت خویش یاد او را گرمی داشتند.

و سخنرانی ها)
 ۱۴. سلسله مقالات الاسلامیة
 ۱۵. صراع الحق و الباطل بین الامس و الیوم
 ۱۶. حصاد الغربة (دیوان شعر)
 ۱۷. المطرف فی الشعر العربی
 ۱۸. آراء عن الشعر الحر
 ۱۹. بین یدی الرسول (ص) - ۳ ج (این کتاب شرح حال گروهی از اصحاب پیامبر اکرم (ص) بوده و به وسیله آقای محمدعلی امینی به فارسی ترجمه شده است).
 ۲۰. من مدرسة الامام علی (ع). (شرح حال گروهی از یاران فداکار امیرالمؤمنین (ع) است و به فارسی هم ترجمه شده)
 ۲۱. فی رحاب السیدة زینب (به فارسی ترجمه شده است)
 ۲۲. فی رحاب الامام علی (ع)
 ۲۳. دور الامام الصادق (ع) فی مسیرة الدعوة الاسلامیة
 ۲۴. الحسن و الحسین إمامان إن قاما أو قعدا
 ۲۵. المنهج التربوی عند الامام الکاظم (ع)
 ۲۶. ثورة الامام الحسین (ع) و أبعادها
 ۲۷. لمحات من تاریخ الصراع السياسي فی الاسلام (۲ ج)
 ۲۸. صلح الحديبية بین التکتیک و الاستراتيجية
 ۲۹. الحجاج سيف الامويين فی العراق
 ۳۰. شهيد الولاة حجر بن عدی الکندی.
 ۳۱. نظرة فی شعر الحسین بن الحجاج
 ۳۲. الفرزدق الشاعر الجری
 ۳۳. جمر و حنین (شعر)
 ۳۴. الکندی الرائد الاول للفلسفة الاسلامیة
 ۳۵. دلیل العقل بین السلب و الايجاب
 ۳۶. مشعل الحق: دراسة عن الامام علی (ع)
 ۳۷. نجوم لن تغیب
 ۳۸. الحیة الزوجیة فی فقه الامام الصادق (ع)
 ۳۹. التاریخ السياسي للدولة الفاطمیة
 ۴۰. تاریخ المعز لدين الله الفاطمی

(ب) تحقیق
 ۱. تحقیق حجة الذاهب الی ایمان ابی طالب (سید فخار بن معد)
 ۲. نساء فی افق العقیة
 ۳. حصاد الايام (۹ جلد، مجموعه ای از مقالات سرانجام در لندن اقامت گزید و به فعالیت های سیاسی و مبارزاتی و شئون روحانی خویش پرداخت و «مرکز اهل البيت» را تأسیس نمود.
 وی از معارضان مطرح و جدی رژیم صدام بود که به طور غیابی در سال ۱۹۶۹ م (۱۳۴۹ ش) به سبب فعالیت هایش به اعدام محکوم شد و بیش از سی سال به مبارزه با این رژیم سفاک پرداخت و در این راه دهها نفر از اعضای خانواده خویش (از برادران و دامادش آیت الله سید عبدالصاحب حکیم و پسرعموهایش) را از دست داد. او تلاش بسیار برای برپایی دولت دمکراتیک در عراق انجام داد و برزیستی و صلح میان عراقی ها تأکید داشت و تلاش های پیگیر وی در کشورهای حوزه خلیج فارس و اروپا به ویژه انگلیس مشهود جهانیان بود. پس از سرنگونی رژیم صدام در سال ۲۰۰۳ م (۱۳۸۲ ش) به عنوان رئیس شورای حکومت انتقالی موقت انتخاب شد و در نجف اشرف «معهد العَلَمین للدراسات العلیا» را برای کادرسازی آینده عراق بنیاد نهاد و خانه اش در نجف مرکزی برای رایزنی ها و تصمیم گیری های کلان در امور عراق بود. وی یکی از شخصیت های اسلامی موثر و مستقل در عراق بود که روابط سیاسی گسترده ای با احزاب سیاسی داشت و به سبب مواضعش از احترام همگان برخوردار بود.
 برخی از آثارش عبارتند از:

(الف) تألیف
 ۱. الاجتهاد: اصوله و احکامه
 ۲. الاشهاد علی الزواج و الرجعة و الطلاق
 ۳. مصدر التشريع لنظام الحكم فی الاسلام
 ۴. عیوب الارادة فی الشریعة الاسلامیة
 ۵. أضواء علی قانون الاحوال الشخصیة
 ۶. آفاق حضاریة لنظرة الدولة فی الاسلام
 ۷. فلسفة الکندی
 ۸. حدود العالم و قدّمه فی الفلسفة الاسلامیة
 ۹. رجال العقیة
 ۱۰. مواقف حاسمة فی تاریخ التضحية و الفداء
 ۱۱. ضحایا العقیة
 ۱۲. نساء فی افق العقیة
 ۱۳. حصاد الايام (۹ جلد، مجموعه ای از مقالات

۱۴۳۶ ق) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش روز یکشنبه ۱۳ اسفند با حضور صدها هزار نفر از مردم اصفهان و خمینی شهر و شهرهای اطراف تشییع و پس از نماز آیت الله حاج سیدمرتضی احمدی، در مقبره خانوادگی - در جوار مسجد جامع فروشان - به خاک سپرده شد و در سوگش اشعار و مراثی سروده و از سوی مراجع تقلید پیام‌های تسلیت متعدد صادر و مجالس بزرگداشت فراوان در اصفهان و سده و شهرهای دیگر برگزار گردید.

آیت الله کریمی قمی

حضرت مستطاب آیت الله آقای حاج شیخ حسین کریمی قمی، یکی از فضلاء معروف حوزه علمیه قم بود. فقید سعید در ۱۹ ربیع الاول ۱۳۶۲ ق، در روستای «راهجرد» - از توابع قم - زاده شد. پدرش مرحوم حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ قاسم کریمی (م ۱۳۹۲ ق) بود که به دعوت علمای کاشان (حضرات آیات: میرسیدعلی یشربی و آقا شیخ مهدی نجفی) در آن شهر اقامت گزید و در مسجد محله «سرپله» به اقامه جماعت و تبلیغ دین اشتغال داشت.

آن مرحوم در سال ۱۳۷۷ ق (۱۳۳۷ ش) برای تحصیل علوم دینی به قم آمد و بخشی از ادبیات

شرکت کرد و در سال ۱۳۹۰ ق (۱۳۵۰ ش) به زادگاهش بازگشت و در آنجا به تحصیل نزد عموی بزرگوارش آیت الله حاج سیدحسن امامی، معروف به حاج آقا امام سدهی (۱۳۲۰ - ۱۳۹۸ ق) - که از شاگردان آیات عظام: سیدابوالحسن اصفهانی، میرزای نائینی، آقا ضیاء عراقی و محقق اصفهانی بود - و تدریس سطوح عالی و تولیت مدرسه علمیه «حسینیه حاج حسن» - واقع در بازار سده - و توسعه و بازسازی آن، و سخنرانی در ماه رمضان و دهه عاشورا و ایام سال و احیای شعائر دینی - به خصوص عزاداری امام حسین (ع) و برپایی مجالس عاشورا و ایام فاطمیه - پرداخت و در مشهد مقدس هم «حسینیه فروشانی‌ها» را تأسیس و وقف نمود. ایشان محور دینی و مذهبی منطقه بود و مردم در تمام امور زندگی خویش به ایشان مراجعه می‌کردند. وی بر اتفاق و اتحاد و یکدلی مردم تکیه داشت و هرگونه اختلاف در میان دستجات و هیأت را از میان می‌برد و بر احیای مراسم حسینی و فاطمی پافشاری می‌کرد و «هیأت عزاداری سادات» را در روز شهادت حضرت زهرا به راه انداخت و در شام هر جمعه هم «زیارت ناحیه مقدسه» را در مسجد جامع می‌خواند و می‌گریست.

تألیفات آن مرحوم عبارتند از:

۱. تفسیر قرآن (سوره‌های حمد، یاسین، قدر و کوثر)
۲. شرح زندگی حضرت زینب (زیر چاپ)
۳. رساله در: ادعیه
۴. رساله در: تقوا
۵. رساله در: فضیلت علم و تاریخ برخی علما
۶. سفرنامه‌ها (۶ دفتر)
۷. خاطرات
۸. مجموعه اشعار که به «خطائی» تخلص می‌نمود.
۹. تقریرات دروس استادان

سرانجام آن مرحوم در اواخر عمر شریفش در بستر بیماری خفت و پس از ۸۴ سال زندگی، در روز شنبه ۱۲ اسفند ۱۳۹۳ ش (۲ جمادی الاولی

آیت الله امامی

حضرت مستطاب آیت الله آقای حاج سیدمهدی امامی سدهی، یکی از علمای بزرگ استان اصفهان بود. معظم له در سال ۱۳۴۹ ق (۱۳۰۹ ش) در «فروشان» سده - از توابع اصفهان - در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدر بزرگوارش آیت الله حاج سیدنورالله امامی سدهی (۱۳۱۷ - ۱۳۹۷ ق) - از شاگردان آیات عظام: میرسیدعلی نجف آبادی و سیدمهدی درچه‌ای (در اصفهان) و حاج شیخ عبدالکریم حایری و سیدابوالحسن اصفهانی - فرزند آیت الله حاج میرسیدعلی امام سدهی (۱۲۶۴ - ۱۳۵۸ ق) - از شاگردان آیات عظام: آقاجنقی اصفهانی، سیدمحمد هاشم چارسوقی و ملامحمد حسین فشارکی - و مادرش فاطمه خانم صبیبه محترمه آیت الله حاج شیخ جمال الدین نجفی اصفهانی (فرزند آیت الله شیخ محمدباقر نجفی فرزند آیت الله العظمی شیخ محمدتقی نجفی اصفهانی صاحب «هدایة المسترشدین» داماد آیت الله العظمی شیخ جعفر کاشف الغطاء) بوده است.

وی تحصیل علوم دینی را در اوان نوجوانی از اصفهان آغاز کرد و معالم را نزد مرحوم میرزا علی آقا شیرازی فرا گرفت. سپس به قم آمد و دروس سطح را نزد حضرات آیات: شیخ محمدتقی ستوده اراکی (شرح لمعه) و سیدمحمدباقر سلطانی طباطبایی (کفایتین) آموخت و پس از آن به مشهد مقدس عزیمت نمود و ادبیات (معنی و مطول) را نزد ادیب نیشابوری فرا گرفت. سپس به قم بازگشت و چند سال در درس‌های آیات عظام: آقای بروجرودی، آقای گلپایگانی، امام خمینی، سیدمحمد محقق داماد، میرزا هاشم آملی و علامه طباطبایی حاضر شد و بهره‌های بسیار برد. او مدتی هم به نجف اشرف عزیمت کرد و در درس‌های آیات عظام: آقای حکیم، آقای خویی و سیدمحمد شاهرودی

المکرم ۱۳۸۰ ق) در اندیمشک زاده شد. پس از اخذ دیپلم، در سال ۱۳۶۰ ش (۱۴۰۲ ق) رهسپار حوزه علمیه قم شد و ادبیات عرب را نزد حضرات آقایان: حاج شیخ محمدعلی مدرس افغانی، سیدرضا خسروشاهی و سیدحسن طالقانی و سطوح عالیه را نزد حضرات آیات: حسین راستی کاشانی، قدرت الله وجدانی فخر، شیخ مصطفی محامی و شیخ مصطفی اعتمادی آموخت و پس از آن به دروس خارج آیات عظام: آقای وحید خراسانی، میرزا جواد تبریزی و فاضل لنکرانی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد و همزمان به تحصیل رشته فلسفه و کلام در دانشگاه قم پرداخت و فوق لیسانس آن رشته را دریافت کرد. او در دوران دفاع مقدس، سال‌ها در جبهه‌های نبرد به تبلیغ دین اشتغال داشت و به جانبازی در راه حق نائل آمد.

آن فقید سال‌ها به فعالیت‌های فرهنگی و سیاسی در حوزه علمیه قم اشتغال داشت که از جمله مسئولیت‌هایش: سردبیر مجله پاسدار اسلام، نایب رئیس مجمع نمایندگان طلاب و فضایی حوزه علمیه قم، مدیر واحد سیاسی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی بود.

او به تألیف و تدریس در دانشگاه و مراکز علمی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اشتغال داشت و مقالات متعدد و چندین کتاب از او به یادگار ماند.

آثارش عبارتند از:

۱. کوروش و ذوالقرنین از دیدگاه تاریخ و آئین
۲. عاشورا در آینه زمان
۳. متد تحلیل پدیده‌های سیاسی
۴. مدیریت تحول سیاسی در حوزه‌های علمیه
۵. مجموعه مقالات (در مجلات: پاسدار اسلام و بینات)

آن مرحوم در ۵۴ سالگی بر اثر بیماری کلیوی، عصر روز پنجشنبه ۱۳ فروردین ۱۳۹۴ ش (۱۲ جمادی الثانی ۱۴۳۶ ق) چشم از جهان فرو بست و پیکر پاکش روز شنبه ۱۵ فروردین تشییع و پس از نماز حجت‌الاسلام و المسلمین سیدهاشم

«علیهم السلام»

۳. زیارت عاشورا و رفع شبهات از آن

۴. آئینه اسرار

۵. بیست گفتار

۶. خیمه عفاف (درباره فضیلت ازدواج موقت)

۷. قاعدة القرعة

۸. رد شهید جاوید (با همکاری آقایان:

سیدحسن آل طه و محمدحسین اشعری)

۹. مجموعه مقالات (در مجلات مختلف «به

ویژه فصلنامه علوم اسلامی دانشگاه قم»)

۱۰. جزوات درسی (قواعد فقه، علم الروایة و

الدرایة، علوم قرآن، تاریخ قرآن، نفی تحریف از

قرآن، عدم تواتر قرائات قرآن، مقدمه بر اخلاق

اسلامی و تعلیم و تربیت اسلامی)

و آثار غیرچاپی‌اش هم عبارتند از:

۱. زندگینامه خودنوشت

۲. تقریرات درس امام خمینی (بیع)

۳. تقریرات درس آیت‌الله العظمی خویی (اصول)

۴. تقریرات درس آیت‌الله داماد (اصول و فقه،

مباحث: صلاة مسافر، خلل، خمس و زکات)

۵. تقریرات درس آیت‌الله حاج آقا مرتضی حائری

(یک دوره کامل اصول)

وی بر اثر بیماری در ۷۲ سالگی، در جمعه شب

۱۴ فروردین ۱۳۹۴ (۱۳ جمادی الثانی ۱۴۳۶ ق)

بدرود حیات گفت و پیکر پاکش روز یکشنبه

تشییع و پس از نماز آیت‌الله العظمی وحید

خراسانی برآن، در گلزار شهدای علی بن جعفر

(علیه السلام) به خاک سپرده شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین میر مدرس

حضرت مستطاب حجت‌الاسلام و المسلمین

آقای حاج سیدموسی میر مدرس، یکی از فضایی

حوزه علمیه قم بود.

آن مرحوم در اول فروردین ۱۳۴۰ ش (۱۲ شوال

را نزد مرحوم آیت‌الله سیدحسین بدلا آموخت و اندکی بعد به مشهد عزیمت نمود و در مدرسه «پریزاد» ساکن شد. و تمام ادبیات را نزد ادیب ثانی حاج شیخ محمدتقی راموز و شرح لمعه را نزد آیت‌الله حاج سیداحمد مدرس یزدی و معالم و مطول را نزد آیت‌الله سیدحسن صالحی آموخت. سپس به قم بازگشت و سطوح عالیه را نزد حضرات آیات آقایان: منتظری، ستوده اراکی، نوری همدانی و سلطانی طباطبایی آموخت و پس از آن به دروس خارج امام خمینی و آیت‌الله محقق داماد حاضر شد و در سال ۱۳۸۴ ق (۱۳۴۴ ش) به نجف اشرف مهاجرت کرد و یکسال در دروس فقه و اصول آیت‌الله العظمی خویی و دروس بیع (معاطات) امام خمینی حاضر شد و بهره‌های فراوان برد. در سال ۱۳۸۵ ق به قم بازگشت و در دروس حضرات آیات: حاج آقا مرتضی حائری (۱۵ سال، فقه و اصول)، آقای داماد (فقه و اصول) و پس از فوت معظم له در دروس آیت‌الله العظمی گلپایگانی و آیت‌الله اراکی و پس از وفات آن دو بزرگوار به دروس آیت‌الله وحید خراسانی (۱۰ سال) شرکت کرد و مبانی علمی‌اش را استوار ساخت. او پس از پیروزی انقلاب اسلامی به خدمت در دستگاه قضایی پرداخت و سال‌ها عضو «دادگاه عالی قم» و سپس «دادگاه مدنی خاص» و از سال ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۹ رئیس دادگستری استان قم و از سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۷ ش هم رئیس دانشکده الهیات دانشگاه قم بود و در آنجا به تدریس و تألیف جزوات درسی فقه و اخلاق و قرآن پرداخت و افزون بر آن عضو شورای استفتاء مرحوم آیت‌الله فاضل لنکرانی بود و از ایشان به دریافت اجازه اجتهاد نائل آمد ایشان سال‌ها در «مرکز فقهی ائمه اطهار» تدریس فقه می‌نمود و عضو کمیسیون تهذیب حوزه علمیه قم هم بود. وی از حضرات آیات: میرزا ابوالفضل زاهدی، نجفی مرعشی، اراکی و وحید خراسانی اجازه روایت داشت.

آثار چاپی‌اش عبارتند از:

۱. اصل الاصول (یک دوره اصول به زبان فارسی که توسط دانشگاه قم چاپ شده است)
۲. نسیم ولایت (زندگانی و گفتار ۱۴ معصوم

حسینی بوشهری بر آن در گلزار شهدای علی بن جعفر علیه السلام (قم) به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام و المسلمین رفیعی پور

حجت الاسلام و المسلمین آقای سیدعباس رفیعی پور علویجه، یکی از فضلاء حوزه علمیه قم بود. وی در ۱۲ خرداد ۱۳۳۵ ش (۱۳۷۵ ق) در خانه آقا سیدحیدر طباطبایی زاده شد و در ۱۵ سالگی به نجف آباد رفت و در مدرسه «الحجة» ساکن شد و به فراگیری علوم دینی نزد حضرات: حاج شیخ عباس ایزدی، سیدمحمدباقر حسینی و شیخ عباسعلی ملکی پرداخت. در سال ۱۳۵۵ ش به قم آمد و دو سال در مدرسه رضویه به تکمیل آموخته‌هایش پرداخت و در سال ۱۳۵۷ ش به تهران رفت و در مدرسه سپهسالار (شهید مطهری) از محضر آیت الله محمد امامی کاشانی بهره‌های فراوان برد و سطوح عالی به تکمیل نمود. در سال ۱۳۷۲ ش به قم بازگشت و به تحصیل خارج فقه و اصول نزد آیات عظام: فاضل لنکرانی و صانعی و تألیف و تحقیق و تدریس در دانشگاه پرداخت. وی در قم به همکاری با سازمان تبلیغات اسلامی پرداخت و مجله «بصائر» را تأسیس کرد و با مجلات: کوثر، مبلغان، ستارگان حرم، انتظار همکاری نمود و ریاست سازمان تبلیغات و امامت جمعه دستجرد (و امامت جمعه موقت علویجه) را بر عهده گرفت. او فاضلی سخت‌کوش، هنرمند (خطاط)، با سخاوت، متواضع و خوش اخلاق و خوش برخورد بود. من با او رفاقتی قدیم و تام داشتم و او را بشاش و صبور برداشتم و مشکلات یافتیم. (که خدا پس از سالها بدو فرزندی داد و او هم در کودکی بدرود حیات گفت و او هم صبر کرد).

آثارش عبارتند از:

۱. حضرت مریم، اسوه نجابت و عفاف
۲. زندگی و آثار استاد عبدالجواد فلاطوری (۲ ج)

۳. مجموعه چهل حدیث (۴ ج: راستگویی، خدمت رسانی، اسوه‌ها و بهترین‌ها)
۴. مجموعه مقالات (۴۰ مقاله در مجلات: مبلغان، کوثر، ستارگان حرم، دیدار آشنا و پرسمان)
۵. کتابت (بخشی از) قرآن مجید (به خط زیبای خود)
۶. مجموعه احادیث درباره آفت و سلامت او سرانجام در فروردین ۱۳۹۲ ش در پی بیماری داخلی از پای افتاد و در ۵۷ سالگی، در اردیبهشت ۱۳۹۲ چشم از جهان فرو بست و پس از تشییع باشکوه در علویجه، در بقعه امامزاده شمس الدین محمد به خاک سپرده شد.

حجت الاسلام والمسلمین ارگانی

جناب حجت الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ محمود ارگانی بهبهانی، در ۱۷ فروردین ۱۳۱۷ ش (۵ صفر الخیر ۱۳۵۷ ق) در «رامشیر» - از توابع بهبهان - در بیت علم و فضیلت زاده شد. پدرش مرحوم حجت الاسلام حاج میرزا احمد ارگانی (م ۱۳۹۸ ق)، فرزند آیت الله حاج شیخ مهدی بهبهانی (م ۱۳۵۸ ق) - از شاگردان آیات عظام: شیخ زین العابدین مازندرانی و سید محمدحسین شهرستانی - فرزند آیت الله شیخ غلامعلی بهبهانی (م ۱۲۹۷ ق) - از شاگردان شیخ انصاری و شیخ زین العابدین مازندرانی - بوده است.

آن مرحوم نخست به خرمشهر رفت و بخشی از علوم ادبی را آموخت و سپس به قم آمد و ادبیات و شرح لمعه را نزد علامه شیخ محمدعلی مدرس افغانی و سطوح عالی به هم نزد حضرات آیات: حاج شیخ احمد پایانی اردبیلی و حاج شیخ مصطفی اعتمادی تبریزی فرا گرفت و پس از آن به درس آیت الله سیدابوالقاسم کوبکی تبریزی حاضر شد و تقریرات دروس ایشان را

هم نگاشت و بدو اختصاصی تام داشت. او از بسیاری از علمای شیعه اجازه روایت داشت و به گروه بسیاری هم اجازه روایت بخشوده بود (که نام آنها در «قسطاس الموازین فی المجیزین و المجازین» آمده است).

برخی از آثار چاپی اش عبارتند از:

۱. قسطاس الموازین فی المجیزین و المجازین (۴ ج)
۲. خاندان ارگانی بهبهانی
۳. سلام در اسلام (۲ ج)
۴. صلۀ ارحام در اسلام
۵. فوائد سیر و سفر در اسلام
۶. شناخت و درمان وسوسه در اسلام
۷. فرهنگ تربیت فرزند در اسلام
۸. گزارشی از غدیر خم
۹. ازدواج در آئینه دین و خرد
۱۰. آداب معاشرت با خویشاوندان
۱۱. فهرست کتب خطی کتابخانه شیخ محمود ارگانی
۱۲. فهرست کتب چاپی کتابخانه شیخ محمود ارگانی
۱۳. تحقیق: عین العبرة فی غبن العترة (احمد بن طاوس)
۱۴. تحقیق: الدر الثمین فی اسرار الأنزع البطین (تقی الدین حلی)
۱۵. تحقیق: التحفة البهیه فی اثابة الوصیه (سیدهاشم بحرانی)
۱۶. تحقیق: الهدایة القرآنیة الی الولاية الامامیه (همو)
۱۷. تحقیق: مصابیح الانوار و انوار الابصار فی معجزات و دلالات النبی المختار (نوشته: همو)
۱۸. انیس النفوس فی تراجم رجال آل طاوس
۱۹. ربیع المغانی فی تراجم آل البهبهانی.

سرانجام آن مرحوم در پی بیماری در ۷۶ سالگی در روز دوشنبه ۱۸ اسفندماه ۱۳۹۳ (۱۸ جمادی الاول ۱۴۳۶ ق) بدرود حیات گفت و پیکر پاکش پس از تشییع و نماز آیت الله العظمی وحید خراسانی بر آن به نجف اشرف انتقال یافت و در قبرستان وادی السلام به خاک خفت.